

spreek!

Over geloof, kerk en samenleving

GRENZENLOOS GELOVEN

Grote Lourdesloterij van start | Bisschop als herder en leraar
De kerk kent geen grenzen | Bed, bad, brood en begeleiding |

Liedmiddag

10 oktober 2015

15.00 uur tot 17.00 uur
Martinikerk, Grote markt Groningen

Presentatie

Oecumenische liedbundel 'Zangen van zoeken en zien'

met **750** liederen van
Marijke de Bruijne,

Chris van Bruggen, Chris Fictoor, Henk Jongerius,
Huub Oosterhuis, Michaël Steehouder, Herman Verbeek
en vele anderen

Het eerste exemplaar wordt aangeboden aan

Huub Oosterhuis

Medewerking:

12 koren w.o.

Projectkoor Vocare

o.l.v. Chris Fictoor

Koor van de Pepergasthuiskerk

o.l.v. Wim Opgelder

Projectkoor Nieuw Amsterdams Liedfonds

o.l.v. Wilna Wierenga

Toegang: gratis. Van harte welkom

*Zangen van zoeken en zien is een uitgave van Kok Utrecht
in samenwerking met het Verbeekfonds*

8 weken
kn voor
€15,-

Katholiek Nieuwsblad: Nieuws Opinie Inspiratie

Maak voordelig kennis met
weekblad KN: Katholiek Nieuwsblad
8 weken voor €15,-

**Bel 073 – 7502315 of meld je aan op
www.katholieknieuwsblad.nl/8-weken-proef**

Verzorging van
begrafenis of crematie

050 - 52 55 980

24 uur per dag bereikbaar

Al vele jaren vertrouwd met de
Rooms Katholieke gebruiken en tradities.

Boerhaavelaan 19 - 9728 LG Groningen
www.uitvaart-groningen.nl

Uw laatste wensen in
vertrouwde handen

**WORDT VERGOED DOOR
UW ZORGVERZEKERAAR!**

HEZENBERG

VASTGELOPEN?

Professionele begeleiding vanuit een
christelijke levensvisie voor mensen met:
**relatie- en gezinsproblemen, burnout,
rouwverwerking of traumatische
ervaringen.**

083 - 444 52 51 WWW.HEZENBERG.NL

Grenzenloos geloven

Hoofdredacteur
Sipke Draisma

Het bisdom Groningen-Leeuwarden wordt omringd door vier andere bisdommen. In Nederland is dat het aartsbisdom Utrecht aan de zuidzijde en het bisdom Haarlem-Amsterdam aan de westzijde (via de Afsluitdijk). Aan de oostzijde grenzen twee Duitse bisdommen aan ons bisdom, het bisdom Osnabrück en het bisdom Münster.

Tussen katholieke families is er in de Nederlands-Duitse grensstreek veel contact maar tussen Nederlandse en Duitse parochies minder. Toch kunnen we in deze Spreek! verslag doen van een parochiële fietstocht van Coevorden naar de Duitse buurparochie Laar. In de eeuwen na de reformatie was Laar voor de mensen die katholiek bleven een belangrijk toevluchtsoord voor doop, trouw en rouw. Nog altijd bestaat er een diepe band tussen veel parochianen rond Coevorden en hun voorouders in Duitsland. Geloven kent daar geen grenzen. Er is sprake van grenzenloos geloven.

In het evangelie worden we niet alleen opgeroepen om grenzenloos te geloven maar ook ons toe te vertrouwen aan Gods grenzeloze barmhartigheid. Met dat Godsvertrouwen overbrug je niet alleen landsgrenzen maar ook de grenzen tussen mensen. Voor Gods Koninkrijk heb je immers geen paspoort nodig.

Inhoud

6

16

20

4 In het kort
Lourdesloterij van start

10 Uit de parochiebladen
Geroepen zijn

16 Grenzenloos geloven in Drenthe
Verbondenheid met Duitse voorouders

6 De bisschop als herder en leraar
Gods liefde veronderstelt bekering

12 Bijbelse bronnen
Over de grens

20 Bed, bad, brood en begeleiding
INLIA helpt vluchtelingen

9 Gebed in de herfsttijd
Zondagmorgen

14 OpiniEPagina
De kerk kent geen grenzen

22 Joor en colofon

Mensen

Kluizenaar broeder **Hugo Beuker** is op zondag 6 september door mgr. Gerard de Korte tot priester gewijd. Hij zal niet als bisdompriester ingezet worden maar verbonden blijven aan de kluizenarij Onze-Lieve-Vrouwe van de Besloten Tuin in het Noord-Groningse Warfhuizen. Als priester kan Hugo Beuker daar nu voortaan de H. Mis opdragen en de biecht horen.

Dienstverlener jongerenwerk **Krista Russchen MA** gaat per 1 oktober a.s. het bisdom Groningen-Leeuwarden verlaten. Zij krijgt een uitbreiding van haar aanstelling bij Solidair Groningen & Drenthe waar ze al deeltijds werkzaam was. Krista Russchen was sinds 1 mei 2013 aan het bisdom verbonden.

Inmiddels zijn meer dan de helft van het aantal parochiefusies achter de rug en daarom heeft **drs. G.A.W. (Gérard) Martens** (foto) op 1 juli afscheid genomen als projectleider samenvoeging

parochies. Zijn taken zijn overgenomen door bisdom-econoom Marisca Lulofs en secretaris-kanselier Peter Pot. Laatstgenoemde zal voortaan de projectleider samenvoeging parochies zijn.

Mevrouw **Y.P.W. (Ineke) Pijper** heeft de huishoudelijke dienst van het bisdom Groningen-Leeuwarden verlaten vanwege het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Zij werkte sinds 1998 voor het bisdom. Haar taken worden deels overgenomen door mevrouw **M.M. (Migda) Delfina** (foto)

Verschillende pastores vierden de afgelopen maanden een jubileum. Op 24 juli was het zestig jaar geleden dat **G.J. (Gerard) Feijen** zijn priesterwijding ontving. Vijftig jaar priesterschap vierden **J. Bootsma o.carm** (op 10 juli), **D.E. (Dominicus) Ketelaar** (op 17 juli), **H.M. (Marius) Kuipers** (op 18 juli) en **A.H.W. (Teun) Bakels S.J.** (op 31 juli).

Grote Lourdes Loterij van start

In het weekend van 3-4 oktober gaat in de Grote Lourdes Loterij van start. In het hele bisdom zullen tot 15 januari loten verkocht worden om de reiskosten van jongeren voor de diocesane Lourdesbedevaart zo laag mogelijk te houden. De hoofdprijs is twee weken vakantie in een 8-persoonsbungalow t.w.v. €1.500,-. Verder is er een spelcomputer en een boodschappenmand te winnen en zijn er diverse geldprijzen. De trekking is op 2 februari 2016 en de uitslag wordt op de website van het bisdom bekendgemaakt. Op de foto verkoopt mgr. Gerard de Korte het eerste lot aan (inmiddels oud-)jongerenwerkster Krista Russchen.

St. Clemenskerk Ameland herbouwd

De St. Clemenskerk in Nes op Ameland wordt herbouwd. Het bisdom heeft daartoe een machtiging verleend. Het kerkgebouw is op 5 februari 2013 door een brand nagenoeg geheel verwoest. Daarna hebben parochiebestuur, verzekeringsmaatschappij Donatus en de Stichting Behoud Kerkelijke Gebouwen Friesland samen een plan tot herbouw opgesteld. Met de totale bouw is een bedrag gemoeid van ruim 3,2 miljoen euro. In november zal er nog een bisdombrede collecte worden gehouden waarvan de opbrengst ten goede komt aan de herbouw.

Encycliek LAUDATO SI' nu te bestellen

Sinds kort is de encycliek LAUDATO SI' van paus Franciscus in het Nederlands bestellen. Naast de vertaling zijn een aantal bijlagen toegevoegd, zoals een trefwoordenregister en registers van de geciteerde Bijbelteksten, documenten en personen. In de encycliek spoort paus Franciscus 'iedereen die verantwoordelijk is voor economische, politieke en sociale kwesties' en 'alle mensen van goede wil' aan om 'beschermers van de schepping' te zijn. De paus benadrukt dat zorg voor de schepping niet alleen een politieke kwestie is, maar vooral een morele kwestie. De aarde is een gave van God, een gave die gekoesterd en beschermd moet worden.

U kunt de encycliek LAUDATO SI' bestellen voor € 15,- euro, exclusief behandelkosten van € 1,10 U kunt daarvoor bellen met het Bisdom Breda: 076 - 522 34 44 (ma-vr telefonisch bereikbaar tot 12.30 uur)

Uit de agenda van bisschop De Korte

Oktober

- 5 12.30 uur: Eucharistieviering kathedraal
- 6 Middag: werkgroep milieu encycliek Utrecht
- 7 Ochtend: Eucharistieviering bgv
ontmoetingsdagen ouderen Groningen
- 8 Ochtend: vergadering priesteraad
Middag: vergadering kapittel
- 10 Impulsdag Drachten
- 11 Eucharistieviering Bolsward
- 13 Vergadering Bisschoppenconferentie
- 14 10.30 uur: diakenkring Utrecht
14.00 uur: visitatie Orde van Malta
- 15 Visitatie van staf aan Franciscusparochie
- 21 Ochtend: lezing Zwolle
- 24 Kerkelijke manifestatie milieu encycliek,
Utrecht
- 25 11.00 toediening H. Vormsel Groningen,
Martinusparochie
- 27 10.00 uur: Raad van Kerken Friesland
13.00 uur: jaarlijks bestuurlijk overleg
MA-instellingen
Avond: visitatie staf aan H. Christoffelparochie
- 28 Avond: lezing Nijverdal
- 29 Ochtend: gesprek VPW, Joure
Middag: Refo 500
- 30 Middag: jaarlijkse ontmoeting politici,
kathedraal
- 31 Symposium Utrecht
Avond: lezing Gouda

November

- 3 Avond: lezing Adelbertvereniging Bilthoven
- 5 Middag: Allerheiligenberaad, Oosterhout
- 6 Middag: oecumenische bijeenkomst Woerden

- 7 Martinusdag Drachten
Avond: toedienen H. Vormsel Bakhuizen
- 8 Eucharistieviering b.g.v. start Goede
Herderparochie
- 10 Vergadering Bisschoppenconferentie
- 11 Ochtend: LIAN Utrecht
Avond: lezing voor vicariaat Friesland/NOP
- 12 Studiedag kerkontwikkeling
- 13 Toedienen H. Vormsel Zandberg
- 14 Avond: toedienen H. Vormsel Bolsward
- 16 Middag: vergadering Adrianusstichting
- 17 Raad van Kerken Amersfoort
Avond: lezing kathedraal
- 18 Ontmoeting met Vlaamse bisschoppen,
Den Bosch Justitia et Pax
- 19 Dialooggroep Evangelische Alliantie, Utrecht
Avond: visitatie van staf aan de
H. Kruisparochie
- 22 11.00 uur Eucharistieviering kathedraal w.o.
maagdenwijding
Avond: oecumenische viering Jozefkerk Assen
- 24 Avond: lezing voor vicariaat Groningen/
Drenthe
- 25 Stichting Katholiek Onderwijs Noord
Nederland (SKONN)
- 26 Avond: lezing Haaksbergen
- 30 Theologisch werkgezelschap

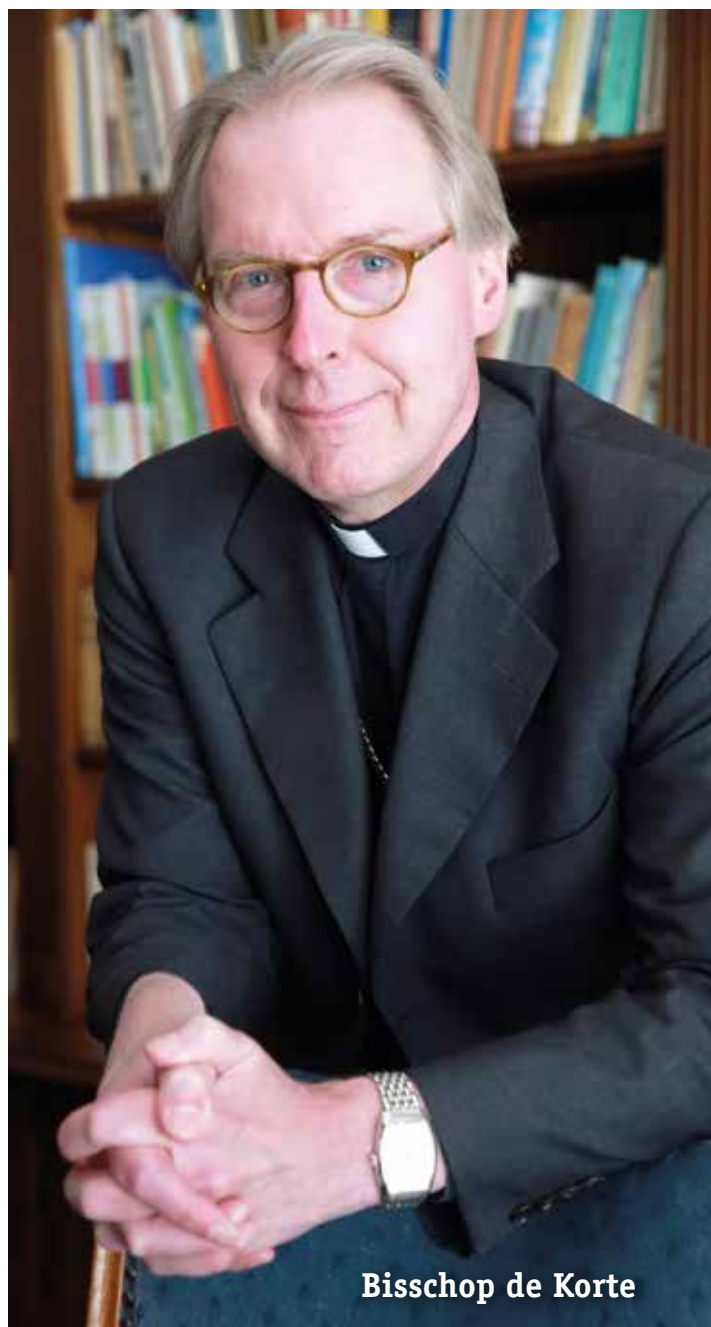
December

- 1 17.00 Raad Economische Aangelegenheden
(REA)
- 7 Vergadering Bisschoppenconferentie
- 10 Ochtend: vergadering Priesteraad
Middag: vergadering Kapittel

De bisschop als leraar en herder

Net zoals zovelen in ons bisdom is ook de bisschop dit jaar over onze landsgrenzen op vakantie geweest. Het reisdoel was Marokko. Op 4 oktober begint in Rome de (tweede) bisschoppensynode over huwelijk en gezin. Ook op de synode zullen grenzen worden verkend. Als eerste Theoloog des Vaderlands geeft de bisschop regelmatig commentaar bij het nieuws, recent nog over het vluchtelingenprobleem: mensen die grenzen oversteken op zoek naar een beter leven. Grenzen en grenzeloosheid: het thema van dit nummer van Spreek in verschillende facetten.

Tekst: Marlies Bosch

Bisschop de Korte

De bisschop heeft genoten van zijn rondreis door Marokko. Het zette hem opnieuw aan het denken over de verhouding tussen christenen en moslims. De Korte: 'De Koran ontkent de kern van het klassieke christendom: de menswording van God in Christus, het belijden van God als Vader, Zoon en Geest en het verzoenend lijden van Christus. Maar ondanks alle verschillen geloven zowel christenen als moslims in God als Schepper en zijn ze, samen met de Joden, 'kinderen van Abraham'. Daarom moeten wij grenzen doorbreken door een interreligieuze dialoog. De meerderheid van de wereldbevolking is christen of moslim. De leden van de twee grootste wereldgodsdiensten zijn geroepen tot een dialoog over de rechtvaardige samenleving. In Nederland leven allerlei vooroordelen over Marokkanen, mede door een groep gewelddadige jongeren, maar als je door Marokko reist, merk je hoe oud en rijk de Marokkaanse cultuur is.'

Grenzen van de kerk

Ook in onze Kerk worden grenzen verkend. In oktober vindt in Rome opnieuw een bisschoppensynode plaats over huwelijk en gezin. De Korte: 'Het gaat daar over de plaats van het christelijk gezin in de huidige samenleving. In de media krijgen de gescheiden en hertrouwde mensen en homoseksualiteit veel aandacht, maar het gaat natuurlijk om veel meer. Met name om de vraag hoe de Kerk in de cultuur van vandaag onze gezinnen zo goed mogelijk kan ondersteunen. Dan stuit je wel op een aantal spannende thema's, zeker in onze westerse samenleving. Er ligt een aantal indringende pastorale vraagstukken op het bord van de Kerk. De paus wil dat de Kerk tot in de haarvaten wordt gepolst en katholieken een vrijmoedige dialoog voeren. Helaas zien wij op

dit moment ook een onvruchtbare polarisatie en een verharding tot op het hoogste niveau. Sommige bisschoppen leggen het primaat bij de kerkelijk leer, anderen richten zich juist meer op de pastorale lijn. Als bisschop voel ook ik de spanning tussen leraar en pastor. Ik wil als leraar van de Kerk steeds de pastorale grenzen verkennen opdat mensen met hun vaak gebroken leven verder kunnen.'

Verwachting synode

'Ik verwacht niet dat de synode de kerkelijke leer zal veranderen maar dat de paus, juist ook in het Jaar van de Barmhartigheid, oproept tot barmhartigheid voor alle mensen die niet naar de kerkelijke norm kunnen leven. De paus waarschuwt voor 'rigoristen', zij die zweren bij de letter van de wet en brood tot stenen maken om anderen te bekogelen. Maar hij waarschuwt ook voor de liberale tendensen, een 'goedigheid zonder waarheid' die leidt tot morele laksheid. Katholiek pastoraat staat in het teken van Gods onvoorwaardelijke liefde, ook voor mensen die

gefaald hebben. Maar het is ook een oproep tot bekering.'

'Het hart van paus Franciscus ligt bij armoedebestrijding, en de inzet voor het milieu en sociale gerechtigheid, maar hij relateert niet de leer van de kerk rondom abortus, voorbehoedsmiddelen en homoseksualiteit. De wijze pastor zal prudent omgaan met het thema (homo)seksualiteit. Zoals een Duitse bisschop zei: de pastor blijft in de woonkamer en heeft in de slaapkamer van de mensen niets te zoeken. Iedere relatie heeft meerdere dimensies, zoals met elkaar eten, een klankbord voor elkaar zijn, financieel voor elkaar zorgen. Dat kan ook binnen een relatie tussen twee mannen of vrouwen gestalte krijgen. Maar de Kerk vraagt om in dergelijke vriendschappen zich van intiem seksueel verkeer te onthouden. In de katholieke traditie is seksualiteit gekoppeld aan de mogelijkheid om leven door te geven. In een huwelijk gaat het om het welzijn van de echtelieden en het mogelijk voortbrengen en opvoeden van kinderen.'

60 jaar
Bisdom
Groningen
Leeuwarden

Lourdes
2016

Bisdom vier 60-jarig jubileum met Lourdesbedevaart

In de meivakantie van 2016 zal er een diocesane bedevaart naar Lourdes worden gehouden. De bedevaart vindt plaats ter gelegenheid van het 60-jarig bestaan van het bisdom Groningen-Leeuwarden.

De bedevaart wordt vanuit de parochies van het bisdom ondernomen. Bij het secretariaat van uw parochie kunt u informatie krijgen wie de contactpersoon voor de Lourdesbedevaart 2016 is. Deze contactpersoon kan u verder informeren over de wijze van vervoer en eventuele informatiebijeenkomsten. Ook kan hij of zij u meer vertellen over de kosten voor deze reis. Voor volwassenen, kinderen, jongeren en zij die meer medische zorg nodig hebben gelden namelijk verschillende tarieven.

Er zullen drie reisopties worden aangeboden:
30 april – 8 mei met de bus
30 april – 8 mei VNB Lance (bus speciaal ingericht voor ziekenvervoer)
2 – 7 mei met het vliegtuig

De jeugd wordt van harte uitgenodigd om deel te nemen aan deze reis. Voor hen zal er een apart jongerenprogramma zijn. De jongeren verblijven daarbij in hotels waarin ook pelgrims van hun eigen parochie verblijven. Op verschillende momenten op de dag zullen ze deelnemen aan een apart jongerenprogramma. Ook worden de jongeren ingezet bij het rolstoelvervoer of zal op een andere wijze een beroep op hun hulp worden gedaan.

Meer informatie over de Lourdesbedevaart vindt u op de website van het bisdom: bisdomgl.nl

BEGELEIDING

coaching van parochieraden,
taak- of werkgroepen,
en/of persoonlijke supervisie.

BELEIDSONDERSTEUNING door het
maken van een quickscan van uw
huidige parochie en haar toekomst
mogelijkheden met de parochiemonitor.

dr. A.J. Jonker
t Hou 2-a, 8404 GH Langezwaag
tel: 0513-688331 / 06-51351213
e-mail: jonkerdraj@gmail.com
www.parochiemonitor.nl

Gebed in de herfsttijd

God,
verwonderd om uw schepping
in haar raadselachtige verkleuring
en steeds veranderend decor;
zo sprookjesachtig nu,
zo kaal en ontkleurd weldra –
danken wij U
voor alles wat uw schepping ons biedt
in de wisselingen van de seizoenen.
Wij bidden
dat ook deze dag
er een mag zijn
waarop wij als uw schepselen
zullen leven
door met elkaar te delen
in al het goede
dat ons gegeven is.

Uit: Zeggen en zwijgen.
Oecumenisch gebedenboek voor alledag

Redacteur Agda Wachter lees met veel belangstelling de parochiebladen uit het bisdom Groningen-Leeuwarden. Zij selecteert vervolgens voor u inspirerende en nieuwswaardige berichten. Deze keer viel het haar op dat er in onze Kerk veel verschillende vormen van 'roeping' zijn.

Tekst: Agda Wachter

Roeping overkomt je

In het parochieblad **Rondom Sint Martinus** gaat pastoor Wagenaar in op het onderwerp roepingen. Als mensen aan pastoor R. Wagenaar vragen: 'waarom ben je priester geworden', dan legt pastoor R. Wagenaar uit dat het moeilijk onder woorden te brengen is. Net zo moeilijk om voor een man uit te leggen waarom hij met juist die vrouw wil trouwen. Het is op een bepaald moment - plotseling of langzaam - duidelijk geworden: dat wil ik worden. Het overkomt je, meer dan we het zelf bewerken. In kerk zijn er ook die radicaler Jezus zoeken in een van de vele vormen van Godgewijd leven zoals kloosterlingen. Voor hen staat het eerste van de tien geboden centraal: Gij zult de Heer uw God beminnen met geheel uw hart, geheel uw ziel en al uw krachten. Eigenlijk is dat de roeping van iedere gelovige, zo schrijft pastoor Wagenaar.

Ode aan de vrijwilligers

In **Vierklank**, informatieblad van de HH. Petrus en Paulusparochie in Zuidoost Friesland wordt op een bijzonder wijze 'de roeping' van de vrijwilliger beschreven. De tekst luidt als volgt: Vrijwilliger worden is een kunst. Vrijwilliger krijgen is een gunst. Vrijwilliger hebben is een geluk. Vrijwilliger blijven is een meesterstuk. Want vrijwilliger zijn is vrijwillig, maar niet vrijblijvend. Is verbonden maar niet gebonden. Is onbetaalbaar niet te koop, is positief denken en doen met een doel: voor de ander en jezelf een goed gevoel. Al lijkt het soms weinig wat je doet, je geeft veel meer dan jezelf vermoedt. Bedenk dus, je bent beslist niet overbodig, want iedere vrijwilliger is hard nodig.

Juf in Kenia

Soms is een roeping anders maar net zo bijzonder. In **Vijfkracht**, parochieblad van de Heilige Liudgerparochie in Noord-Groningen kunnen we lezen dat juf José Bulthuis-Bonting van de rooms-katholieke basisschool De Schelp als werelddocent naar Kenia gaat. Na intensieve trainingsdagen is juf José vertrokken naar Kenia. Daar gaat ze samen met elf andere Nederlandse leerkrachten en twaalf Finse leerkrachten de leerkrachten in Kenia ondersteunen in het lesgeven. Eén van haar reisgenoten legde het als volgt uit aan haar leerlingen; als je een som niet snapt leg je het nog eens uit maar dan op een andere manier. De leerkrachten in Kenia hebben vaak maar één manier waarop ze iets uitleggen en daar gaan de uitgezonden leerkrachten bij helpen.

Geslaagde Hooptour Leeuwarden

In **Kerkvenster** van de Titus Brandsmaparochie Leeuwarden en omstreken, vinden we enthousiaste reacties op de Hoop-toer. Op 30 mei werd er een dag gehouden waarop de parochie naar buiten ging. Op die zaterdag spatte de saamhorigheid en betrokkenheid er vanaf. De catering, de mensen die de straat op zouden gaan, de mensen die de gasten in de kerk ontvingen, de ontmoetingen en gesprekken, de prachtige muziek, korte gebedsvieringen, iedereen zette zijn beste beentje voor. En dat is gelukt. Zeker vierhonderd gasten stapten even over de drempel van de kerk, keken rond, brandden een kaarsje of raakten in gesprek. Meer dan veertig kinderen deden mee aan de musical. Ruim tachtig jongeren, waarvan velen nog nooit een kerk van binnen hadden gezien, hebben een rondleiding gehad in de kerk en kennis gemaakt met de diaconie. Even was de parochie een roepende in de stad. En men kwam, wat aarzelend, een kijkje nemen in de voor velen onbekende wereld van de kerk.

Door God geraakt

In **Langs de lijn**, het parochieblad van de parochie O.L.V. Koningin van de Vrede, horende bij het samenwerkingsverband Zuidoost Drenthe - Immanuel, kunnen we lezen dat Lysbeth Minnema voor even terug was in de regio. Zij gaat definitief in Italië wonen in de kloostergemeenschap Piccola Fraternita di Gesu. De weg heeft mij gekozen zo luidde het afscheidswoord van pastoraal werkster Lysbeth Minnema. 'Het is moeilijk om woorden te vinden voor het waarom maar God wil mij op die plek', aldus Lysbeth. Dit leven ligt in het verlengde van het mooiste van het pastoraat; de liturgie, de contacten met de mensen en de bijbel vertalen naar het leven van alle dag. De ruimte voor stilte en gebed krijgt ze erbij. 'Misschien heeft het zo moeten zijn dat dit klooster onverwacht op mijn pad kwam en dat God daar mij geraakt heeft met Zijn aanwezigheid', aldus Lysbeth Minnema.

Verstand, hart en ziel

Nogmaals het parochieblad Rondom Sint Martinus. Daar kunnen we in een mooi en openhartig interview lezen hoe Sjoukje Kerkstra na, nu achteraf blijkt, een jarenlange strijd tussen verstand, hart en ziel invulling geeft aan haar roeping. Het was een soort Paulusbekering maar zij weet inmiddels zeker dat God het verlangen naar een contemplatief leven lang geleden in haar hart heeft gelegd. De Heilige Jozef heeft een bijzondere rol gehad in deze ontwikkeling. Daarom ervaart Sjoukje Kerkstra De Heilige Jozef als haar bijzondere patroonheilige. Zij heeft de keuze gemaakt voor het religieuze leven als zuster in Tegelen, omdat het van beide kanten aansluit en de priorij in Tegelen een vitaal klooster is waar men nog postulanten aanneemt. Het klooster stelde haar in staat om steeds langere perioden met de gemeenschap mee te leven. Dat is van beide kanten zo goed bevallen dat samen besloten is om Sjoukje op te nemen als postulante.

Daarmee ben ik aan het einde gekomen van deze inspirerende ronde langs de parochiebladen van het bisdom Groningen-Leeuwarden. Met dank voor al het moois dat u weer geschreven hebt. Heeft u tips voor deze rubriek of wilt u reageren, stuurt u dan een email naar redactie@bisdomgl.nl

Over de grens

Tekst: Piet van der Schoog

Al in Jezus' tijd wonen Joden en niet-Joden in het Heilige Land vlak bij elkaar. Het Joodse volk zelf is dan al over een groot aantal landen verspreid. Maar liefst twee derde woont in het buitenland. Hoe gaat Jezus zijn missie bedrijven in deze internationaal georiënteerde samenleving?

Om te beginnen zegt Jezus dat Hij in de eerste plaats gekomen is voor de verloren schapen van Israël; die wil Hij inspireren om een ommekeer te maken. Hij is er niet op uit om een nieuw geloof te stichten, maar gaat voor in een Joodse vernieuwingsbeweging. Daarbij neemt Hij de draden op die er al zijn en weeft die soms in een nieuw patroon. Jezus wil dat zijn Joodse geloofsgenoten de bijbelse leefregels net zo intens beleven zoals die oorspronkelijk bedoeld zijn. Niet-Joden heeft Hij niet in de eerste plaats op het oog. Jezus staat hierbij in een lange Joodse traditie om niet actief bekeerlingen te werven. Niet-Joden zijn weliswaar welkom als zij zich willen bekeren, maar je hoeft niet Joods te worden om een plaats in het hiernamaals te verwerven. Daarvoor moet je de zeven belangrijkste bijbelse normen naleven die voor de hele mensheid gelden. Je mag geen heiligschennis plegen, God niet vervloeken, niet moorden, niet stelen, geen ontucht plegen en geen vlees eten van een nog levend dier. Ook moeten mensen gerechtshoven in het leven roepen.

Kruimels

Dat Jezus aan het begin van zijn prediking niet onder heidenen missioneert, blijkt ook wanneer een Griekse vrouw hem smeekt om haar dochter te genezen, die vreselijk bezeten is. Jezus stelt zich eerst weigerachtig op en zegt dat het niet goed is om brood voor de kinderen aan de hondjes te geven. De vrouw brengt hier tegenin dat hondjes onder de tafel toch ook de kruimels opeten. Deze niet-Joodse vrouw weet te bereiken dat Jezus zijn houding wijzigt. Het kind heeft hulp nodig en daar zorgt Hij dan ook voor. Hij merkt dat de vrouw een groot vertrouwen in hem heeft. Een vergelijkbare situatie doet zich voor als Hij de slaaf van een Romeinse officier geneest en verwonderd is vanwege het grote vertrouwen dat deze man in hem stelt. Hoewel deze niet-Joodse mensen zelfs méér in hem geloven dan vele Joodse, roept Hij hen niet op om hem te volgen. Dat is opvallend. 'Maar', zegt Paulus, 'niemand die in hem gelooft, zal worden teleurgesteld'.

Missie

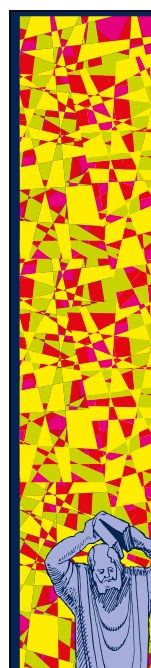
Voor een verklaring moeten we het Oude Testament erbij nemen. Daar lezen we dat God zijn volk bevrijdt van zonde en onderdrukking. De profeet Jesaja schrijft dat aan het einde der tijden, bij het aanbreken van Gods koninkrijk, Israël in zijn vroegere glorie zal zijn hersteld. Dan is het moment aangebroken dat alle volkeren ter bedevaart naar de heilige tempel van Jeruzalem optrekken. Daar zal God aan deze niet-Joodse mensen zijn wegen wijzen, en zullen zij zijn paden bewandelen. Bij de aankondiging van Gods koninkrijk heeft Jezus hetzelfde tijdpad als Jesaja voor ogen. Eerst moet zijn missie onder de Joden van de grond komen, zodat Gods koninkrijk zich duidelijk gaat

aftekenen. Daarna komen ook niet-Joden in het vizier. Natuurlijk gaat Jezus tijdens zijn missie niet helemaal aan de niet-Joden voorbij, integendeel. Als Hij met hen in contact komt, gaat het dikwijls om indrukwekkende ontmoetingen. Daarbij blijkt bovendien dat niet-Joden vaak het goede voorbeeld geven als het om geloof gaat.

Heilige Geest

Maar met het tijdpad loopt het allemaal anders. De resultaten van de missie onder de Joden vallen tegen. De Farizeeën weten hun gelovigen effectief af te schermen, zodat de christelijke missie weinig kans van slagen heeft. Jezus treurt er dan ook over dat Hij niet geslaagd is om de inwoners van Jeruzalem voor zijn boodschap te winnen. De missie in het agrarische Galilea verloopt ook moeizaam doordat de Joodse gemeenschap daar traditioneel is ingesteld en niet veel op heeft met radicale vernieuwingsbewegingen. Landbouwers hebben meestal meer belang bij stabiliteit en zekerheid. Tot overmaat van ramp breekt in het jaar 66 de eerste Joodse vrijheidsoorlog tegen de Romeinen uit, waarbij de Romeinse supermacht Jeruzalem verwoest en de heilige tempel in brand steekt. Vele overlevenden worden verdreven en christenen moeten halsoverkop naar Pella in Transjordanië vluchten. Dat betekent een gevoelig verlies voor de christelijke gemeenschap in de heilige stad.

Van nu af aan ligt de toekomst van het christendom over de grens! Na Jezus' verrijzenis loopt Hij daarop vooruit en belooft zijn volgelingen dat zij de kracht van de heilige Geest zullen ontvangen. Daardoor zullen zij zijn getuigen zijn in heel Jeruzalem, in heel Judea en Samaria, en tot aan het uiteinde der aarde. Het christendom is definitief grenzenloos geworden.

Bisdom
Groningen
Leeuwarden

Steun het priesterfonds!

Bisdom
Groningen
Leeuwarden

Bankrekeningnummer

NL94INGB0650250826

In iedere Spreek! laten we parochianen aan het woord die reageren op een stelling. In deze Spreek! luidt de stelling:

De kerk kent geen grenzen

Louis Lukassen

Parochiaan en koster H. Martinusparochie Groningen

Als je er de Bijbel op na slaat, dan kan ik mij niet aan indruk onttrekken, dat de kerk geen grenzen kent. Op geen enkel gebied. Jozef, Maria en Jezus moesten vluchten (vluchtelingen en asielzoekers). In de woestijn kregen vele mensen te eten (honger in de wereld). Zieken en gewonden verzorgen en gevangen bezoeken. Allemaal voorbeelden, die aangeven hoe wij ermee om moeten gaan. De naaste helpen. In de praktijk zie je dit ook wel terug. Wanneer er nood is moet er geholpen worden. Niet iedereen denkt er echter zo over, omdat er toch een soort 'eerst ik cultuur' in onze wereld is ontstaan. In dit opzicht geeft de kerk het voorbeeld. Zij laat zien, hoe wij het evangelie gestalte kunnen geven aan een goede wereld, waarin iedereen gelukkig kan leven. Dus voor mij kent de kerk geen grenzen.

Krista Russchen

Oud-jongerenwerkster bisdom Groningen-Leeuwarden

De kerk als gebouw is duidelijk begrensd door vier muren. Maar binnen die vier muren komt het geloof tot leven. Horen wij over onze band met God en over hoe wij ons geloof kunnen uitdragen. Kerkzijn komt met name ook buiten de kerk tot uitdrukking en laat zien hoe wij met elkaar kunnen omgaan. Soms zijn er problemen in de wereld waar je niet zo makkelijk een antwoord op hebt.

Kun je daar iets aan doen? Wat zijn jouw eigen grenzen? Laatst sprak ik hier met enkele jongeren over en toen kwamen wij tot de conclusie dat het soms helemaal niet gaat over grote oplossingen. Een glimlach, een knuffel... Ineens realiseerden we ons waarom we in het kinderkoor al zongen: 'het zijn de kleine dingen die het doen.' Een lied dat we hebben geleerd in een gebouw dat weliswaar begrensd wordt door vier muren maar desondanks midden in de wereld staat.

Marlies Bosch

Bisdomfotograaf

Over grenzen gesproken: al jaren kom ik in Ladakh, gelegen in noordwest India. In Ladakh wonen voornamelijk moslims en boeddhisten. Er is een Moravische school, maar een rooms-katholieke kerk heb ik er nog nooit gezien. Tot mijn stomme verbazing trof ik er afgelopen zomer pal om de hoek bij een boeddhistisch vrouwenklooster dat ik bezocht, een heus katholiek kerkje aan met een levensgroot Heilig Hartbeeld op het dak. De deur stond open, dus ik ging naar binnen en zag een in Indiase stijl ingerichte kerk, met een kruiswegstatie en prachtige bontbeschilderde beelden. In een klein huisje voor de kerk woonde de 'koster' met zijn familie. Jammer genoeg vertrok ik de volgende dag terug naar huis, maar volgens jaar ga ik er beslist op een zondagochtend naar toe om een H. Mis bij te wonen.

Michel van Vieren

Parochiaan Titus Brandsmaparochie Leeuwarden

De kerk kent inderdaad geen grenzen in de zin dat waar zij voor staat ruimte en tijd overstijgt: een universele boodschap die voor iedereen altijd heeft gegolden en dat zal blijven doen. 't Is niet voor niets dat de katholieke kerk katholiek van naam is. Katholiek komt van het Griekse katholikos, wat staat voor algemeen of universeel. De kerk staat voor gemeenschap van levenden en zij die ons reeds zijn voorgedaan in het leven en de dood. Hoe grenzenloos wil je het hebben?

Daarnaast staat de kerk voor datgene wat het denken, de ratio, het wetenschappelijke weten, overstijgt. De kerk geeft namelijk woorden aan dat wat niet gekend kan worden: zin en doel van het leven met al z'n ups and downs. Het meten en weten is hierbij niet van toepassing. De kerk is letterlijk en figuurlijk grensoverstijgend. Zeker in deze tijd, waarin het wetenschappelijk denken de boventoon voert.

Peter van der Meer

Parochiaan Titus Brandsmaparochie Leeuwarden

De kerk is grenzenloos, zeker als de kerk naar buiten acteert, vooral in de lokale omgeving. Maar eigenlijk ook ver daarbuiten. Juist lokaal moet de kerk geen grenzen kennen en mensen uitdagen om over de drempel van de kerk te stappen. Mensen uitnodigen om binnen te kijken zodat je kunt ontdekken dat de gemeenschap een warme en rijke gemeenschap is waar iedereen welkom is. Want het is waardevol voor jezelf. Je deelt ervaringen met elkaar, je viert en neemt een stukje bagage mee waar ik althans wat aan heb. Daarom, net als met de Hoop- toer die we onlangs in Leeuwarden hadden, één keer per jaar de deuren openzetten.

Grenzenloos geloven in Drenthe

Op loopafstand van de stad Coevorden ligt de Duitse plaats Laar. In de eeuwen na de reformatie voor de mensen die katholiek gebleven waren een belangrijk toevluchtsoord voor doop-, trouw- en rouwplechtigheden. Parochianen van de Willibrordusparochie voelen zich ook nu nog verbonden met hun voorouders die vaak van Duitse komaf zijn. 'Dat gevoel zit heel diep', zegt pastoor Tjitze Tjepkema.

Tekst: Ilona Lesscher

Het is vrijdagmiddag 21 augustus. Een groep van zo'n honderd parochianen verzamelt zich aan de voet van de Willibrorduskerk in Coevorden. Onder leiding van Bertus Scholten, die de route uitzette, zet de groep zich om vijf uur in beweging richting het Duitse Laar. De luid beierende kerkklokken begeleiden het vertrek. De negen kilometer lange tocht slingert door het Drentse achterland. Ongemerkt wordt daarbij de grens met Duitsland overschreden. Het landschap verandert nagenoeg niet; het is de bouwstijl van de huizen die de nationaliteit verraad.

Warm welkom

Bij aankomst in Laar luiden de klokken van de St. Antoniuskerk waar de eucharistie wordt gevierd onder leiding van de Duitse pater Norbert Vedder en pastoor Tjitze Tjepkema. Deze tocht naar Laar is geen toevalloosheid zo blijkt. In september 2014 stond de Willibrordusparochie uitgebreid stil bij het 100-jarig bestaan van de kerk maar zij vergaten daarbij de buurparochie Laar uit te nodigen. De fietstocht is een ludieke manier van boetedoening, want Laar speelt in de katholieke geschiedenis van Coevorden een wezenlijke rol (zie kader).

Dat blijkt al snel, wanneer we na afloop van de eucharistieviering in het parochiehuys spreken met Reinhard Spangemacher. Hij beheert onder andere de parochiearchieven. Speciaal voor de parochianen uit Coevorden liggen op zijn kantoor doop-, trouw- en overlijdensboeken klaar. Het oudste doopboek dateert van 1725.

Een kopie is te vinden in de oudheidkamer in Coevorden. Spangemacher krijgt regelmatig vragen uit Nederland van mensen die op zoek zijn naar hun wortels. 'In het doopboek komen veel vreemde namen voor. Vaak zijn die van kinderen van soldaten uit Coevorden die hier werden gedoopt. Namen die hier in de streek nu niet meer voorkomen.'

Liefde over de grens

Van de fietsers heeft ook een aantal een briefje met namen van voorouders bij zich. Voorouders die door de liefde in Nederland verzeild zijn geraakt. Wie in vroeger tijden in de buurt van de grens woonde, begaf zich net zo makkelijk onder het buurvolk, als onder het eigen volk. Daaruit groeiden relaties. Een voorbeeld is de moeder van Femmy Scholten – Plas. Zij komt van 't Laar, zoals ze dat in Coevorden zeggen. 'Laar en Coevorden liggen vlak bij elkaar. Mijn ouders kenden elkaar van een dansavond.' De familie Scholten kerkt regelmatig in Laar, maar ook in Emlichheim waar het belangrijkste deel van de neven en nichten woont. 'We gaan vaak wanneer er een mis voor de familie wordt gelezen. In Duitsland hecht men aan dat soort tradities. 'Meer dan wij. Zij zijn ook daarin erg pünktlich. Zo van: dat hoort erbij en dat doe je gewoon.'

Verbondenheid

De animo voor de fietstocht noemt pastoor Tjitze Tjepkema een uiting van de grote verbondenheid die de parochianen van de Willibrordusparochie voelen met hun voorouders en met Laar. 'De voorouders van veel parochianen zijn door de

eeuwen heen trouw gebleven aan de katholieke kerk. Hebben kans gezien het vlammetje onder barre omstandigheden brandende te houden. Dat besef zit heel diep bij mensen.'

Het feit dat in Drenthe veel wordt geloofd vanuit de beleving – de Duitse invloed doet zich daar gelden, meent Tjepkema – versterkt dat besef.

Historisch perspectief

In de tijd van de reformatie is de zuidkant van Drenthe nog één grote sompige vlakte. De enige twee plaatsen die er in die tijd in Drenthe toe doen zijn Meppel en Coevorden. De bijnaam van die laatste is 'de poort van Drenthe' en de enige weg voor reizigers uit het Oosten om het Hollandse gewest binnen te komen. Coevorden is in die tijd een vestingplaats. Onder de daar gelegerde soldaten zijn ook katholieken. Met de ondertekening van de Vrede van Westfalen in 1648 aan het eind van de Dertigjarige oorlog komt er een volledige ban op het katholieke geloof. Katholieken uit Coevorden en omstreken gaan 'ondergronds' en kerken vanaf dat moment in het geheim op de boerderij van de familie Stroeve in de buurtschap Holthone.

De graaf van Bentheim – waaronder Laar valt - is na de reformatie Luthers geworden, met als gevolg dat de alle bewoners van de graafschap hem daarin moeten volgen. De bewoners van huis Wolda in Laar verzetten zich daartegen en worden in 1712 openlijk katholiek. Dat trekt katholieken van over de grens, ook soldaten. De combinatie van het godsdienstige klimaat én de Duitse vrouwen zorgt ervoor dat soldaten vaak niet terugkeren van verlof. De militaire leiding is dat een doorn in het oog en die legt de kwestie voor op de Landsdag in Assen. Het resultaat is dat vanaf 1785 het katholicisme in Coevorden weer wordt toegestaan in een particulier kerkhuis waar het geloof in stilte mag worden beleden.

In diezelfde tijd (1784) bepaalt de Munsterse vorstbisschop dat er 14 veenkoloniën worden gesticht, waarvan negen op het Munsterse gedeelte van het Boertangermoeras. Vier jaar later zijn deze koloniën een feit. Begin 1800 is er al zoveel veen doodgebrand dat moet worden omgezien naar andere gebieden. Afstammelingen van deze landbouwpioniers op het Boertangermoeras trekken, op zoek naar nieuwe gronden, massaal Oost Drenthe in en vestigen zich onder andere in Coevorden. De trek uit Duitsland houdt aan tot ongeveer 1900. Kenners geven aan dat het stamhuis van het grootste gedeelte van de Drentse katholieken in Duitsland staat.

Als parochieherder grijpt hij dat gegeven aan om zijn parochianen te inspireren. Ervaringscatechese, noemt Tjepkema dat en om te illustreren hoe dat werkt haalt hij de fakkeloptocht aan als voorbeeld. Daarmee vierde de parochie op 27 september 2014 het 100-jarig bestaan van de kerk. Op die bewuste avond liepen parochianen, jong en oud, bijgelicht door fakkels van de kerk in het centrum van Coevorden naar de boerderij van de familie Stroeve in Holthone. Die deed in vroeger tijd dienst als schuilkerk. De fakkeltocht was een ongekende ervaring die de deelnemers diep raakte. De fietstocht naar Laar en het samenzijn na afloop roept eenzelfde gevoel op. Tjepkema: 'Het moet allemaal nog, maar voor volgend jaar staat een wandeling naar Steenwijksmoer op de planning met Franciscus als bindende factor'. Die parochie is gewijd is aan Franciscus van Assisië en is ontstaan vanuit Coevorden waar rondreizende Franciscanen al vanaf de Reformatie zorgen voor het pastoraat.

Inspireren

'We weten allemaal dat onze kerk in een overgangstijd zit en de uitdaging is hoe je mensen kunt inspireren. Ik denk dat je dat onder andere kunt doen, door hen te confronteren met het geloof van hun (voor)ouders', zegt Tjepkema. Hij wil hen daarbij ook meegeven dat je als gelovige dat zonder een kerkgebouw kunt en ook zonder een pastoor. 'Je hebt maar weinig nodig om je geloof vast te houden, alleen een beetje doorzettingsvermogen.'

Het Verschil brengt vrijwillige inzet in parochies in kaart

Vrijwilligers vormen het kloppend hart van de parochie. Zij zijn op veel terreinen werkzaam maar wie zijn ze? En is de betrokkenheid en participatie van parochianen op een of andere wijze te stimuleren door pastores en parochiebestuurders? In de Z. Titus Brandsmaparochie in ZW-Friesland, de IPO-parochies in ZO-Drenthe en de H. Norbertusparochie in NO-Groningen zijn de afgelopen maanden honderden parochianen gevraagd naar hun betrokkenheid bij de parochie en hun geloofsleven in het onderzoeksproject *Het Verschil*.

Tekst: Sipke Draisma

Linda Bridges Karr

Projectleider Linda Bridges Karr viel op dat er bij veel parochies weinig sprake is van een echt vrijwilligersbeleid. Toch verbaasde dat haar niet. Karr: 'Een pastoor heeft mij ooit uitgelegd hoe het in zijn parochie geregeld was: de werkgroepen doen hun ding en het bestuur grijpt in als er wat is. Maar stel je voor dat we in onze parochies op dezelfde manier met ons geld of andere middelen om zouden gaan? Met een vrijwilligersbeleid kun je als parochie uitleggen hoe je die kostbare maar kwetsbare schat van de betrokkenheid, participatie en inzet van mensen het best kan beheren. Het liefst op een duurzame en toekomstbestendige manier. Daar zijn we in het project *Het Verschil* mee aan de slag gegaan.'

Geloofsverhaal samen delen

Als onderzoeker houdt Linda Bridges Karr zich onder meer bezig met de motieven van mensen die vrijwilligerswerk doen: 'Dat is wel zo'n beetje mijn lievelingsonderwerp. Als je een goed zicht heb op de motivatie van je vrijwilligers dan kun je als organisatie daarop inspelen en zo een optimale match realiseren tussen de doelen die de organisatie wil bereiken en de persoonlijke doelen die de vrijwilligers willen bereiken. De doelstelling van dit project was echter veel breder, namelijk in gesprek komen met - in principe - alle parochianen die behoren tot de geloofsgemeenschap. Over

hun leven en hun levensverhaal, om te ontdekken hoe daarin vragen van zin en zingeving naar boven komen. En in hoe het eigen geloof daar een rol in speelt. Een gelovige gemeenschap groeit immers daar waar mensen met elkaar het verhaal van hun leven en hun geloven met elkaar delen en communiceren.

Randvoorwaarden verbeteren

De zorg voor de vrijwilligers kan volgens Karr vaak nog wel verbeterd worden: 'De meeste parochies organiseren wel wat activiteiten voor de vrijwilligers en er wordt ook veel waardering voor hen uitgesproken. Maar er valt nog wel wat te verbeteren wat de randvoorwaarden betreft. Het gaat dan over zaken als wat er van de vrijwilliger verwacht wordt, wat de vrijwilliger zelf verwacht, de mogelijkheden voor een eigen inbreng, ruimte en waardering voor kortdurende of eenmalige inzet. Als parochiebestuur en locatieraad kun je beginnen dit aan te pakken door bewust na te denken over een aantal belangrijke vragen: Waarom willen we eigenlijk met vrijwilligers werken? Waarvoor zetten we ze in? Hoe worden ze geworven? Hoe worden ze begeleid en beloond? Hoe kunnen wij ze behouden en hoe gaan we om met het afscheid nemen van een vrijwilliger?

Pilotproject vraagt om vervolg

De resultaten van het project *Het Verschil* worden op 10 oktober tijdens een Impulsdag in Drachten gepresenteerd. Linda Bridges Karr hoopt dat het daar niet bij blijft. Karr: '*Het Verschil*' is een pilot-project. Dat impliceert een vervolg. In ieder geval hopen we dat de deelnemende parochies en samenwerkingsverband hiermee hun koers voor de toekomst gaan bepalen. Maar we hopen ook dat de eerste projectresultaten andere parochies gaat inspireren om wat meer structurele aandacht te geven aan het bevorderen en ondersteunen van betrokkenheid, participatie en inzet van de parochievrijwilliger. Dat is van belang voor zowel het welzijn van de parochievrijwilliger als voor de toekomst van de parochies.

INLIA helpt vluchtelingen op eigen benen staan

Bed, Bad, Brood en Begeleiding

Tijdens zijn bezoek aan het Italiaanse eiland Lampedusa, toevluchtsoord voor veel bootvluchtelingen uit Noord Afrika, gaf paus Franciscus de mensen opdracht meer naar elkaar als mens om te zien en ook hulp te bieden waar nodig. Namens de lokale geloofsgemeenschappen in Nederland wordt dit onder meer ingevuld door het Internationaal netwerk van lokale Initiatieven ten behoeve van asielzoekers (INLIA). Een gesprek met directeur John van Tilborg en een gast van het bed-bad-brood project in Groningen.

Tekst: Jan Maassen

Het INLIA is een interkerkelijke vluchtelingenorganisatie, dat zich onder leiding van John van Tilborg al meer dan 25 jaar inzet voor asielzoekers in nood. Het werk van INLIA in Nederland wordt thans gedragen door een achterban van circa 400 lokale geloofsgemeenschappen. Ook heeft INLIA een actief samenwerkingsverband met circa 65 gemeenten. Het secretariaat van het Landelijk Overleg Gemeentebesturen Opvang- en terugkeerbeleid (LOGO) coördineert de inzet van de gemeenten voor de noodopvang van vluchtelingen. Het kantoor van INLIA en het secretariaat van LOGO zijn beiden gevestigd in de Jacobijnerstraat 5 in het centrum van Groningen.

Vertrouwen winnen

Van Tilborg: 'Onze primaire taken zijn het ondersteunen van de lokale geloofsgemeenschappen, het helpen van mensen in nood en het ondersteunen van gemeentebesturen in het kader van de noodvoorziening opvang en terugkeer. Soms vallen deze taken samen, zoals bij ons bed-bad-brood project, dat overigens per regio verschillend wordt ingevuld'. De centrale locatie voor de provincie Groningen is sinds vijf maanden gevestigd in een voormalig Formule 1 hotel, aan de Ringweg Zuid.

Op dit moment verblijven er ongeveer honderd gasten in het voormalig hotel met twee personen

per kamer. De belangrijkste voorzieningen zijn aanwezig, maar van enige luxe is er geen sprake. De belangrijkste inzet van het professionele team is deze mensen weer kracht te geven en ze zelf activiteiten te laten verrichten, zoals boodschappen doen, koken, ruimten schoonmaken, cursussen volgen enzovoort Van Tilborg: 'Voor ons is het belangrijk deze mensen weer in beweging te krijgen en hun vertrouwen te winnen. Een vertrouwensrelatie is immers nodig om samen de belemmeringen in kaart te brengen en te bespreken. We moeten hen ook vaak opvangen in hun teleurstelling. Dat is geen eenvoudige taak. Wij proberen dat zo zorgvuldig en realistisch mogelijk te doen. Ik voeg daarom aan de drie B's van bed-bad-brood graag nog een vierde B toe, die van begeleiding.'

Professionals en vrijwilligers

Een extra aandachtspunt vormen de kwetsbare personen die medisch, hetzij lichamelijk en of psychisch, niet in orde zijn. Van Tilborg: 'Zij horen niet op straat te lopen, maar juist verzorgd te worden. Regelgeving en humaniteit lijken hier opweg met elkaar te botsen en daar waar men zich verschuilt achter regelgeving, ontbreekt vaak de ruimte voor barmhartigheid'.

De enthousiaste en gedreven Van Tilborg stelt dat het bed-bad-brood project werkt en ook vruchten afwerpt, zoals onlangs de toekenning van een verblijfsvergunning, een paspoort ten behoeve van een terugkeer, een terugverwijzing naar het COA e.d. Het zou volgens hem mooi zijn als de inspanningen van de vele professionals, alsook die van de vrijwilligers bij INLIA, kerkgemeenschappen en gemeenten leiden tot een gastvrij klimaat voor de vluchtelingen in Nederland.

Blijven hopen

Vijf maanden is de nu 24 jarige Ibrahim Amir uit Parwen in Noord Afghanistan gast op de centrale vluchtelingenlocatie aan de Helsinkistraat 2 te Groningen. Zes jaar geleden kwam hij via Pakistan naar Nederland. Het AZC Zevenaar was zijn eerste bestemming. Daarna switchte deze jonge moslim

John van Tilborg

nog naar andere AZC's, zonder de echte reden van iedere overplaatsing te weten. Ibrahim vertelt waarom hij zijn eigen land verliet. In zijn dorp Parwen in Noord Afghanistan ontstond tussen hem en zijn buurmeisje een vriendschappelijke relatie. Op zich is dit in zijn dorp al geen vanzelfsprekendheid. Toen zijn vriendin ook nog zwanger van hem raakte hadden zij beiden een groot probleem. Buren, ouders en geestelijkheid uitten bedreigingen naar hem en zijn vriendin. Hierop was volgens hem maar een antwoord mogelijk: zo snel mogelijk het land uit vluchten. Wat er daarna met zijn vriendin is gebeurd weet hij niet. Hij heeft nooit meer iets van haar vernomen. Drie jaar geleden werd Ibrahim christen. Deze overstap vormt nu een tweede duidelijke reden waarom hij niet meer naar zijn land kan terugkeren. Zijn doel nu is doen wat hij in Afghanistan al deed en wat zijn leeftijdsgenoten hier ook doen: naar school gaan, een vak leren, sporten en werken, bijvoorbeeld als fysiotherapeut of verkoper. Maar de IND weigert hem een verblijfsvergunning. Volgens Ibrahim nemen zij zijn religieuze overstap niet serieus.

Drie eerdere aanvragen werden niet gehonoreerd. Ondertussen verricht hij in de vluchtelingenlocatie diverse activiteiten en verbetert Ibrahim onder andere zijn Nederlandse taal. Hij heeft in het Noorden inmiddels wel contact met enkele christelijke gezinnen van Afghaanse afkomst. Enkele, omdat tachtig procent namelijk moslim is. Zijn advocaat werkt nu aan de volgende aanvraag. Ondertussen blijft Ibrahim hopen om in Nederland te mogen blijven.

Incident bij grensoverschrijdende bedevaart...

Colofon

4e jaargang
Nummer 4
September 2015

Redactie:

Ilona Lesscher, Jan Maassen,
Piet van der Schoof, Agda Wachter,
Marlies Bosch, Sipke Draisma
(eind- en hoofdredactie)

Fotografie:

Marlies Bosch

Redactieadres:

Bisdom Groningen-Leeuwarden
Ubbo Emmiussingel 79
9711 BG Groningen
telefoon: 050-4065888
redactie@bisdomgl.nl
www.bisdomgl.nl

Vormgeving:

Rizzo Schouten

Opmaak en advertentie-exploitatie:

Mediapalet BV, Nijehaske
Telefoon: 0513-745020

Druk:

Veldhuis Media, Raalte

Abonnement:

SPREEK! Is een uitgave van het
bisdom Groningen-Leeuwarden en
verschijnt vijf maal per jaar.

Jaarabonnement: € 15,00

Een abonnement kan elk gewenst
moment ingaan en wordt automatisch
verlengd.

Abonnementenadministratie:

g.darneviel@bisdomgl.nl
tel. 050-4065888

ISSN 2213-8560

**Een bordje eten elke dag is
voor heel veel kinderen niet
vanzelfsprekend!**

Missie Albanië: regelmatige hulp (via Don Henry Veldkamp).

Missie Cambodja: Opvang en scholing wees- en straatkinderen (Pater Johan Visser s.d.b.).

Missie Congo: Scholing straat- en weeskinderen en hulp diverse projecten v.d. armen (Pater Zwarthoed).

Missie India: scholing tribals (arme kinderen).

Missie Indonesië: scholing arme kinderen project Adinda.

Ethiopië: water- en scholingsprojecten en evangelisatie (via pastoor Petros Berga vm. pastoor Edam).

Filippijnen: hulp armen via pt. Ab van Leeuwen svd.

En ... diverse kleine en grotere projecten via de Missie.

Gratis kwartaalfolder: - Al voor 5 euro helpt u een arm kind -

Info Stichting Missiewerk M.A.W.
Kantooradres: Waterhuizerweg 20, 9753 HR Haren/Groningen
Telefoon 050 534 04 52, ANBI-nummer 8061.81.291;
C.H. Kerstholt, projectcoördinator

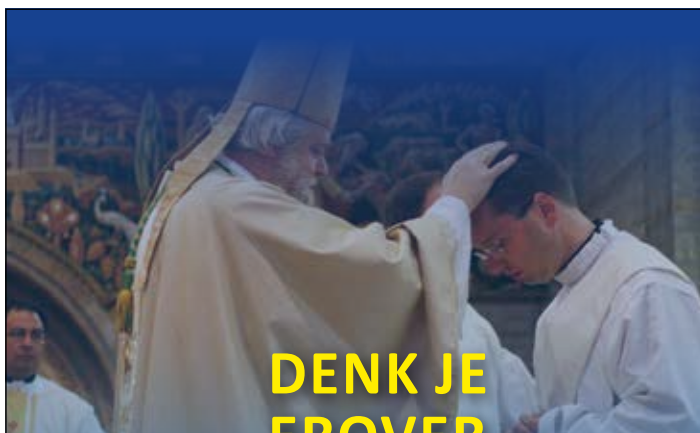
Bank: NL 78 INGB 0005 7338 38
t.n.v. Stichting Missiewerk M.A.W.
Postbus 1180, 9701 BD Groningen

RAAD

DE ADMINISTRATIEVE DIENSTVERLENERS

Op basis van een scherp geprijsd
abonnement kunt u,
als parochie, bij RAAD terecht voor
alle administratieve en
financieel-zakelijk aangelegenheden.

RAAD Joure, S. T. Landman,
Westermarwei 1, 8501 RA Joure
tel. (0513) 419439.

**DENK JE
EROVER
PRIESTER TE
WORDEN?**

Kijk eens op www.tiltenberg.org
of kom langs op De Tiltenberg!

Grootseminarie St. Willibrord
Zilkerduinweg 375
2114 AM Vogelenzang
tel. 0252 345 345
www.tiltenberg.org

Wilt u de priesteropleiding steunen?
Uw gift is zeer welkom op rek.nr.
NL64 INGB 000 000 5464
t.n.v. Het Grootseminarie

GEEF OM DE TOEKOMST

Het Grootseminarie Rolduc
blijft trouw werken aan de boodschap
van de Rooms-Katholieke Kerk.

Om deze boodschap uit te kunnen dragen
zijn goed opgeleide priesters nodig.
Met uw steun maakt de Paredis Stichting
nu en in de toekomst
de opleiding van priesters en diakens
in Rolduc mogelijk.

**Geef om de boodschap
steun de Paredis Stichting**

Vorming van priesters,
kandidaten voor het priesterschap
en permanent diaconaat

Correspondentieadres

Hoogstraat 7, 5954 AA Beesel
Telefoon: 077 - 4742012
E-mail: info@paredis.nl
Website: www.paredis.nl

Bankrelatie

ING: NL77INGB 0002818327
ABNAMRO: NL95ABNA0481960228
t.n.v.: Paredis Stichting

De Paredis Stichting is aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

Hello!

noordlease

**noordlease
voor
iedereen**

noordlease

(050) 547 02 00

Privélease.nl

Duidelijk, Noordlease